

Jurylid Paul Hannan zoekt de fraaiste dochter van Cricket, die overtuigde met ruim ontwikkelde koeien met ondiepe uiers

Rudi Menkveld: 'Ik denk dat de Leonidasdochters nog zullen uitzwaren'

De demonstratie van de dochtergroepen op de NRM was voor Rudi Menkveld en Ilona de Haan best bijzonder. De fokkers uit Zeewolde zagen met extra belangstelling uit naar de collecties van Leonidas (v. Goldwyn) en Talentino (v. Talent). Beide stammen rechtstreeks af van Kiandochter Annet 3348, afkomstig uit hun stal. 'We hadden het idee om Annet tussen de groepen van Talentino en Leonidas op de stand te zetten. Maar ze kan elk moment kalven, dus dat leek ons niet verstandig', vertelt Ilona de Haan.

Voor Leonidas was het zijn debuut op de NRM. De fokkers kijken met een goed gevoel terug op de presentatie: 'Het was een uniforme groep met jeugdige dieren met beste uiers en benen', omschrijft Rudi. 'Op dit moment lijkt het kwartje meer richting het Goldwyntype te zijn gevallen, terwijl bij Talentino meer de invloed van Kian zichtbaar is. Maar ik denk dat de dochters van Leonidas nog zullen uitzwaren. Dat laatrijpe zit wel in deze familie.'

Rudi vond het mooi om te ervaren dat het nog altijd mogelijk is om in het 'genomicstijdperk' een stier te fokken uit een oudere koe. 'Ik heb het idee dat je de laatrijpe koeien nog wel eens mist met het testen op genomics.'

Rudi Menkveld en Ilona de Haan

Nakomelingen van Goldmar, Wonder, Gofast, Norwin en Fever laten prima indruk achter in de IJsselhallen in Zwolle

Hoog niveau zwartbonte dochtergroepen

De collecties van zwartbonte vererfers waren tijdens deze NRM van het hoogste niveau in jaren. Ook waren er veel overeenkomsten tussen de over het algemeen uniforme groepen. Toch zijn er altijd verschillen te ontdekken en zag het publiek nu stijlvolle Atwoods, krachtige Goldmars en fijntypische Leonidasdochters.

tekst **Florus Pellikaan** video-impressie www.veeteelt.nl

Doorgaans levert een uitgebreide dochtergroependemonstratie in de publieke opinie één of enkele indrukwekkende winnaars en een vergelijkbaar aantal tegenvallende verliezers op. Juist deze groepen krijgen dan achteraf de meeste aandacht en de rest verdwijnt redelijk snel in de anonimiteit. Hoe anders was het deze NRM, waarbij er niet een zwartbonte groep met kop en schouders boven de andere uitstak. En nog belangrijker, er was geen enkele groep die met zijn dochters in de ring van de IJsselhallen compleet door het ijs ging. Deze prestatie was een groot compliment voor de fokkerijorganisaties die met lef een collectie de arena instuurden. Zeker ook nu in het genootijdperk links en rechts gezaagd wordt aan het belang van het tonen van dochtergroepen.

Naast dat het niveau van de zwartbonte groepen misschien wel het hoogst in jaren was, viel ook op dat veel collecties op elkaar leken. De verklaring daarvoor zou wel eens kunnen liggen in de dominantie van sommige bloedlijnen. Kijkend naar vaders en moedervaders komt Goldwyn zeven en O Man vijf keer voor in de veertien stieren waarvan een collectie werd getoond. Ofwel vijftig procent van de stieren voerde dichtbij Goldwynbloed en ruim dertig procent voerde dichtbij O Manbloed.

Sterk debuut Goldmar en Wonder

Ondanks dat er nauwelijks dochtergroepen uitsprongen en de bloedlijnen voor uniformiteit tussen de groepen zorgden, waren er ook nu natuurlijk wel verrassingen. En zoals gewoonlijk zijn die dan te vinden bij de debuterende groepen waarbij het publiek nog geen beeld heeft.

Zo'n verrassing was *Midwolder Goldmar*. De Goldwynzoon stamt, net als bijvoorbeeld Delta Atlantic, uit de inmiddels beroemde Remarlindafamilie. De door Arjan en Saskia van Erp uit Midwolda gefokte stier debuteerde tijdens de aprilraai als hoogste nieuwkomer. Zijn vijf vaarzen waren ruim ontwikkeld, lang en

Fraaie kruizen, brede uiers en nauwe speenplaatsing voor de Wonders

De stijlvolle Atwooddochters konden een vlak kruis niet verbergen

bijzonder uniform in correctheid van kruisbouw. Met een gemiddelde openheid en passende bespiering lieten ze zien te passen bij het gemiddelde Nederlandse bedrijf. De uiers van de dochters van Goldmar, die volgens inzender CRV binnenkort vrij beschikbaar komt, waren daarnaast lang en vast aangehecht. Het gebruik van de benen was het enige waarvoor hij geen 'uitstekend', maar een 'prima voldoende' scoorde. Ook *Vendairy Wonder* debuteerde tijdens de laatste indexdraai. Na Goldmar was hij de tweede hoogste nieuwkomer en ook hij gaf dat een goed vervolg met zijn dochtergroep in Zwolle. Hij had weliswaar tijdens de Vekis Spring Sale al wat van zijn kunnen getoond, maar tijdens de nationale keuring mocht hij zich pas echt meten met soortgenoten. De door familie Van de Ven uit Vinkel gefokte Shottlezoon van de jonge fokkerijorganisatie AI Total deed dat overtuigend met fijntypische kwaliteitsvaarzen. Twee waren nog een fractie overbouwd, maar ze hadden allemaal voldoende capaciteit en waren vooral voorzien

van fraaie, brede en licht hellende kruizen. Tussen het droge beenwerk, waar de Wonders bijzonder vlot op stapten, hingen brede en voldoende hoog aangehechte uiers. Alleen de nauwe achterspeenplaatsing bleek een duidelijk punt van aandacht.

Fraai geuierde Gofastdochters

Twee stieren waarvan de dochters in bouw bijvoorbeeld veel op elkaar leken, waren *Newhouse Gofast* en *Delta Atlantic*, respectievelijk een Goldwyn- en een Ramoszoon uit een O Manmoeder. Het duo van CRV had al eens een dochtergroep getoond; Gofast op de laatste CRV Koe-Expo vorig jaar zomer en Gofast tijdens de jongste HHH-show in december. Beide duo's lieten tijdens de NRM een collectie ruim ontwikkelde vaarzen zien die goed in elkaar staken en zeker geen tekort aan kracht hadden. De dochters van Atlantic waren grover en hadden nog meer capaciteit dan de wat fijnere dochters van de door Jan en Pauline Nieuwenhuizen uit Zevenhoven gefokte Gofast. Maar het grootste verschil tussen beide stieren was te vinden in het onderdeel uier en daarin zal het lactatiestadium een rol hebben gespeeld. De dochters van Gofast overtuigden met beaderde en hoog aangehechte uiers, de Atlantics daarentegen misten de bloei op de melkklieren, die ook niet zo correct waren afgewerkt. In het iets grovere beenwerk waren de dochters van beide stieren opnieuw uniform vanwege een prima stap.

Leonidas versus Atwood

De goed oplettende toeschouwer kon de dochtergroepen overziend toch ook nog wel onderlinge verschillen benoemen. En dat is gezien het verschil in fokdoelen tussen veehouders maar goed ook. Twee stieren waarvan de dochters

uit totaal ander hout waren gesneden, zijn bijvoorbeeld *Gansey's Leonidas* en *Maple-Downs-I G W Atwood*, ondanks dat allebei de groepen een compliment verdienden voor de uniformiteit. KI Kampens Goldwynzoon Leonidas, die zich op de NRM via moederszijde vergezeld wist van halfbroer Talentino (zie kader), showde een vijftal jeugdige en erg fijntypische vaarzen. Stuk voor stuk waren ze daarbij voorzien van hoog opgehangen, vast aangehechte uiers met fijne spenen. De roodfactorstier maakte duidelijk dat hij beschermd moet worden voor lichaamsgewicht en daarom past op brede, grove koeien die op allerlei onderdelen de afwerking en kwaliteit missen. Net als in zijn prille exterieurfokwaarde was in de groep zichtbaar dat de Leonidasdochters iets paralleler mochten stappen.

De van geboorte Amerikaanse stier Atwood liet een vijftal capaciteitrijke en stijlvolle vaarzen de ring betreden. De vererfer van importeur WWS is in diverse landen, waaronder Nederland, de hoogste exterieurstier en dat liet hij duidelijk zien. Maar liefst drie van de vijf dochters moesten de volgende dag ook aantreden in de individuele keuring. Aan showtype geen gebrek in de ruim ontwikkelde Atwoods, die in massa niet leken op vadersvader Goldwyn. Alle waren ze bovendien voorzien van vast aangehechte uiers met sterke ophangbanden. Ondanks een ongetwijfeld goed uitgevoerde voorselectie kon de groep echter niet verbloemen dat vader Atwood oplopende kruizen vererft en daarin echt bescherming behoeft. Maar voor wie nog eens kans wil maken op individueel succes op de NRM is Atwood zeker een optie.

Twee stieren die binnen de groep van veertien vererfers de meeste moeite hadden om zich positief te onderscheiden, waren *Aurora Jeroen* en *De-Su 521 Bookem*. Jeroen liet een vijftal gemiddeld ontwikkelde vaarzen zien die eenvoudig waren afgewerkt. Veel meer mag gezien zijn afstamming met Bertil en

Stijlvolle Feverdochters met hoge achteruiers

Fraai gebouwde Gofastdochters met puike uiers en iets grof beenwerk

O Man overigens ook niet worden verwacht. Ondanks kleine schoonheidsfoutjes in het uierbeeld lieten de dochters van de gehalteverer van CRV met een bovengemiddelde conditie overigens geen twijfel bestaan over hun functioneren in een commercieel systeem.

Drie Norwins weer in groep

Inzender WWS kon lef niet worden ontzegd door als tweede inzending te kiezen voor Bookem. De als genoomstier veel ingezette stiervader telde nog maar 23 melkgevende dochters waaruit kon worden geselecteerd. Dat meewegend is het best knap dat de vijf vaarzen aan de hand van hun hoogte- en breedtematen en diepe borst in ieder geval wel duidelijk maakten dat ze hun hoge producties prima aankunnen. De verse vaarzen misten alleen, in ieder geval nu, nog wel evenredigheid van bouw en afwerking in de uiers.

De enige zwartbonte stier die na twee jaar opnieuw met een dochtergroep de NRM-ring betrad, was RH Norwin. Bovendien waren ook nog eens drie van de vijf dochters van de Stormin Normanzoon van KI Samen wederom present. Ten opzichte van twee jaar geleden waren zijn dochters nog verder doorgegroeid. De harmonische, fraai gewelfde en opgebouwde melkskeletten spraken in combinatie met de kwaliteitsrijke uiers tot de verbeelding en deden jurylid Paul Hannan net voor de pauze voor het eerst om een applaus vragen. Het vijftal kon met een hakkige achterbeenstand echter niet helemaal de ondergemiddelde beenscore (97) van Norwin verbloemen, al waren de benen droog en van goede kwaliteit.

Kleine verschillen Fever en Seaver

De grens tussen proefstier- en fokstiergroepen valt door het gebruik van genoomstieren steeds meer weg. Vandaar dat er in overleg werd gekozen om zo ongeveer het aantal Nederlandse dochters als richtlijn te houden bij de volgorde van de groepen. Met inmiddels ruim 300 dochters op Nederlandse bodem trad de Duitse Lonar van importeur GGI met zijn fokstierdochters na de pauze aan. Vorig jaar liet de Laudanzoon tijdens de nationale keuring van de oosterburen al een groep zien die destijds erg jeugdig en haast iets tenger overkwam. Hoewel de Nederlandse dochters van de Laudanzoon meer volume leken te hebben, blijft gewicht een belangrijk punt om te beschermen. De Lonardochters stellen daar functionele uiers, maar vooral heel

veel botkwaliteit en hardheid tegenover. Dat blijkt, getuige de hoge secundaire cijfers die Lonar heeft, misschien nog wel minstens zo belangrijk als gewicht.

Na de middagpauze waren er nog altijd debuterende groepen waar met veel belangstelling naar werd uitgekeken. Bijvoorbeeld naar de groepen van de Canadese Goldwynbroers Crackholm Fever en R-E-W Seaver van Semex. Vanaf het moment dat ze hun eerste cijfers kregen, trokken de stieren gelijk op, maar werd het ververvingspatroon als verschillend gezien. Ook in Zwolle kwam dat tot uiting, zij het minder extreem dan verwacht. Fever toonde zoals gedacht een vijftal ruim ontwikkelde dieren met fraai uitgebalanceerde frames, veel eerste rib en brede kruizen. Seaver, die als de krachtpatser onder de Goldwynzonen werd gezien, bleek met twee dochters in zowel de dochtergroep als de individuele keuring, waaronder vaarzenre-

NRM-publiek kiest wederom voor Norwin

Bijna tweehonderd personen gaven via het antwoordkaartje in Veeteelt of via de poll op internet de getoonde collecties rapportcijfers in een schaal van 1 tot 5. Roodfactorstier RH Norwin kwam daarbij net als twee jaar geleden als hoogste uit de bus. Met gemiddeld een score van 3,9 bleef hij Vendairy Wonder, Morningview Legend, Ralma O-Man CF Cricket en R-E-W Seaver, die alle 3,5 scoorden, ruim voor.

Veel van de overige stieren hadden een score van rond de 3. Daarmee vond ook de gemiddelde recensent het niveau van de dochtergroepen hoog, waardoor er alleen aan

RH Norwin	3,9
Vendairy Wonder	3,5
Morningview Legend	3,5
Ralma O-Man CF Cricket	3,5
R-E-W Seaver	3,5
Crackholm Fever	3,4
Maple-Downs-I G W Atwood	3,3
Midwolder Goldmar	3,2
Newhouse Gofast	3,2
Lonar	3,1
De-Su 521 Bookem	3,1
Gansey's Leonidas	2,9
Delta Atlantic	2,8
Aurora Jeroen	2,4

Tabel 1 – Waardering dochtergroepen NRM

Aurora Jeroen een 'kleine onvoldoende' werd uitgedeeld.

Fraaie melkskeletten met een fractie royale uiers voor de Legends

servekampioene Honny 14, ook in showexterieur wel degelijk wat te kunnen. Het zorgde voor een niet geheel uniforme groep doordat drie van zijn dochters vooral uitblonden in het open ras- en melktype en de twee hekkensluiters vooral de veronderstelde kracht lieten zien. De uiers van de dochters van zowel Fever als Seaver waren van achter breed, waarbij de Fevertelgen nog net wat meer hoogte en bodemvrijheid hadden. Het beenwerk van de dochters van beide stieren was plat, waarbij de Seavers met de meeste overtuiging door de ring stapten.

Bevestiging van oudgedienden

Ten slotte was het de beurt aan twee oudgedienden die allebei al meer dan 7000 Nederlandse dochters hebben: de O Manbroers Morningview Legend en Ramla O-Man CF Cricket. Zoals met dergelijke dochteraantallen verondersteld mag worden, stelden beide stieren een prima collectie tweedekalfsdieren voor. Legend was al eens de meestgebruikte importstier en in Zwolle

had de van origine Amerikaanse vererver, die door Ingenieursbureau Heemskerk wordt geïmporteerd, een nieuwe verrassing in petto. Zijn prima stappende dochters waren in de tweede lactatie uitgegroeid tot koeien met een indrukwekkende melkuitstraling in het skelet. Daarbij waren de lange melkklieren weliswaar wat royaal en van voren niet allemaal even vast aangehecht, maar ze waren beter dan de 103 voor uiers op papier deed vermoeden.

Ook Cricket stelde zeker niet teleur. Zoals bij zijn vaarzensgroep vorig jaar zomer tijdens de CRV Koe-Expo al werd verondersteld, waren zijn nakomelingen ook daadwerkelijk doorgegroeid tot lange, ruim ontwikkelde koeien met een imposant voorkomen. De nog erg ondiepe uiers waren fraai beaderd en vast aangehecht. De iets hakkige achterbeenstand in de vererving was in de groep nauwelijks terug te zien. Hiermee kreeg de NRM 2014 een waardige afsluiting van de kwalitatief prima presentatie van de dochtergroepen zwartbont. |

De erg harmonisch gebouwde Norwindochters met kwaliteitsuiers stapten een fractie hakkig